

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3108/2016. (VI. 3.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett szervezett Választottbíróság Vb/12033. számú ítélete, a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma 9.G.42.808/2013/24. számú ítélete valamint a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Gfv.VII.30.249/2014/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók jogi képviselőjük útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz, melyben a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett szervezett Választottbíróság (a továbbiakban: Választottbíróság) Vb/12033. számú ítélete, a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma (a továbbiakban: Fővárosi Törvényszék) 9.G.42.808/2013/24. számú ítélete valamint a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Gfv.VII.30.249/2014/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték.
- [2] 2. Az indítvány alapjául szolgáló ügyben a Választottbíróság az indítványozókat – az adásvétel tárgyát képező gazdasági társaság későbbi üzleti eredményén alapuló halasztott vételár fizetési mechanizmust tartalmazó – adásvételi szerződés alapján – az adófizetési kötelezettségre tekintettel – megfizetett halasztott vételár részlet visszafizetésére kötelezte.
- [3] 3. Az indítványozók a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény (a továbbiakban: Vbt.) 54. §-a alapján pert indítottak a választottbírói ítélet érvénytelenítése iránt, a Vbt. 55. § (1) bekezdés c) és e) pontjaira, valamint 55. § (2) bekezdésére alapozottan.
- [4] 4. Részleteiben hivatkoztak a Választottbíróság Eljárási Szabályzatának a figyelmen kívül hagyására, kifogásolták, hogy valamennyi bizonyítási indítványukat mellőzte a döntéshozó testület és állításuk szerint nem volt lehetőségük arra, hogy ügyüket előadhassák, amivel megsértették a tisztességes eljáráshoz fűződő alkotmányos jogukat. Kérték annak megállapítását, hogy a választottbírói kikötést tartalmazó szerződéses kikötés semmis. E körben hivatkoztak arra is, hogy az adásvételi szerződést fogyasztóként írták alá, nem voltak tisztában a választottbírói kikötés jelentésével. Eljárási szabálysértésként állították, hogy a másik fél egy külföldön aláírt, de nem hitelesített meghatalmazást csatolt a beadványához. Nézetük szerint a Választottbíróság eljárása nem felelt meg a felek megállapodásának és a Vbt. rendelkezéseinek; elmaradt a viszontkereset érdemi vizsgálata és a testület indokolási kötelezettségének sem tett eleget. Az eljáró tanács továbbá nem tett eleget a kapcsolat-feltárási kötelezettségének sem, mivel a másik fél képviselőjét olyan meghatalmazott ügyvédi iroda látta el, amelynek tagja szerepelt a Választottbíróság választottbírói névjegyzékében. Érvénytelenítési okhoz vezető körülménynek tartották, hogy a választottbírói ítélet olyan névvel jelölte meg a másik felet, amely név az ítélet meghozatalakor már nem létezett.
- [5] 5. Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék megállapította, hogy az érvénytelenítési kereset nem megalapozott. Érvényes a választottbírói kikötés, az indítványozók kifogás nélkül részt vettek a választottbírói eljárás-

ban, választottbírói döntést igényelve maguk is jogot érvényesítettek a viszontkereset indításával. A bíróság ki mondta: az „eljárásban a felek az eljárási jogaitak úgy gyakorolhatták, illetve a kötelezettségeiket úgy teljesíthették, ahogy ennek az alapvetően alaki jogviszonynak tartalmát és hatályát a választottbírói szerződés, a keresetindítás, a Vbt. és az Eljárási Szabályzat rendelkezései behatárolták.” A bíróság részletesen elemezte, hogy a Választottbírói bíróság a bizonyítási eljárás során a rá irányadó szabályoknak megfelelően járt el, döntését megfelelő módon indokolta. Kimondta: „[ö]nmagában a jogi személy névváltozása és a tulajdonosváltás nem jelenti azt, hogy az eljárásban részes fél személye is megváltozott volna.” A bíróság megállapította továbbá, hogy a Választottbírói bíróság a feltárási kötelezettséget nem sértette meg: a „tanács tagjai nem voltak képviselői a feleknek. Önmagában az a tény, hogy mindkét meghatalmazott iroda egy-egy tagja a választottbírói névjegyzékben általában szerepelt, de az anyagi jogvita megítélésében [...] nem vett részt, nyilván nem eredményezhette azt, hogy a választottbírói eljáró tanácsának egyes tagjai feltárási kötelezettség teljesítésével tartoztak volna. [...] A választottbírói bíróság összetétele nem sértette a Vbt. [szabályait... ez] alapján az ítélet érvénytelenítendő nem volt.” Végül a bíróság részletes elemzést követően azt a következtetést vont le, hogy nem maga a választottbírói eljárás, hanem csak az ítélet ütközhetne a magyar közrendbe, az érvényteleníteni kért választottbírói ítélet azonban a tartalma alapján nem tekinthető ilyennek.

- [6] Az indítványozók felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő a Kúriához, melyben arra hivatkoztak, hogy a másik fél jogi képviselete nem volt szabályos a per kezdetén, és bár később becsatolásra került a megfelelő meghatalmazás, erre a hatályos törvények alapján nem kerülhetett volna sor. Kérték annak megállapítását, hogy a közrend sérelmét jelenti nem létező, törölt cégnév feltüntetése a választottbírói ítéleten. Ismételten hivatkoztak arra, hogy az eljáró választottbírói tanács nem tett eleget a feltárási kötelezettségnek. Hivatkoztak arra, hogy ők – az Európai Bíróság C-168605. számú ítéletére tekintettel – fogyasztónak minősülő magánszemélyek, és a bíróság a választottbírói kikötés tisztességtelenségét ilyenkor hivatalból köteles figyelembe venni. Továbbra is állították, hogy a választottbírói ítélet nem tartalmaz érdemi indokolást azzal kapcsolatban, hogy a bizonyítási indítványainak miért nem adott helyt a bíróság, ezzel nemcsak az eljárási törvényeket sértették meg, hanem sérült az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében nevesített, tisztességes eljáráshoz való joguk is. A Kúria, miután megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelemben állított jogszabálysértések nem valósultak meg, és ezt részletesen indokolta, a Fővárosi Törvényszék jogerős ítéletét hatályában fenntartotta. A tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére alapított felülvizsgálati kérelemmel kapcsolatban a Kúria utalt a BH2003.127. számú eseti döntésében kifejtettekre, mely szerint „a Választottbírói bíróságnak az a döntése, hogy a fél által megjelölt bizonyítási indítványnak helyt ad-e vagy sem, nem tartozik az ügy előterjeszthetőségének fogalmi körébe. Annak elbírálása, hogy a fél által kért bizonyítás szükséges-e, az érdemi döntés körébe tartozik, melyet az állam bírósága – ahogyan azt helyesen az elsőfokú bíróság kifejtette – nem bírálhat felül.”
- [7] 3. Az indítványozók ezt követően fordultak az Alkotmánybírósághoz, mindhárom ítélet alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését kérve. Indítványukban az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, E) cikk (2) és (3) bekezdésének, M) cikk (1) és (2) bekezdésének, Q) cikk (2) és (3) bekezdésének, XIII. cikk (1) bekezdésének, XXIV. cikk (1) bekezdésének, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének, valamint 28. cikkének a sérelmére hivatkoztak, az alábbiak szerint.
- [8] Nézetük szerint sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tisztességes eljáráshoz való joguk amiatt, mert a másik félnek nem volt szabályos a perbeli képviselete a bíróság előtt. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, valamint az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény rendelkezéseinek a megsértésén túl hivatkoztak arra, hogy a Kúria, illetve a Fővárosi Törvényszék nem az Alaptörvény 28. cikke szerint járt el; a Kúria ítélete ezen felül nem tesz eleget a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettségnek. A bíróságoknak a képviseletre vonatkozóan kifejtett álláspontját vitatva végső soron ez okból is az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét állították.
- [9] Az indítványozók nézete szerint a Fővárosi Törvényszék és a Kúria is figyelmen kívül hagyta a Vbt. 43. § (1) bekezdésének a) pontját akkor, amikor nem érvénytelenítette a választottbírói ítéletet amiatt, mert az nem létező, már törölt cégnévet tartalmaz, és ezzel megsértette az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését, 28. cikkét. Azzal, hogy a Kúria ítélete semmilyen módon nem indokolja a Vbt. 43. § (1) bekezdés a) pontjának a figyelmen kívül hagyását, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettségének nem tett eleget a testület és nem a 28. cikknek megfelelően járt el. Az a tény, hogy a választottbírói bíróság ítélete a Kúria ítélete alapján is egy hatálytalan, törölt cégnévet tartalmazott, álláspontjuk szerint önmagában igazolja az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, Q) cikk (2) és (3) bekezdésének, XXIV. cikk

- (1) bekezdésének, XXVIII. cikk (1) bekezdésének és 28. cikkének a megsértését. Nézetük szerint „alapvető alkotmányossági, illetve jogbiztonsági követelmény valamennyi bíróságra, így a választottbíróságokra nézve is, hogy az ítélet rendelkező részében hatálytalan, törölt cégnév (mint jelen ügyben) ne szerepeljen”.
- [10] Az indítványozók az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének, valamint a Q) cikk (2) és (3) bekezdésének a sérelmét állították arra hivatkozva, hogy – nézetük szerint – sérült a független és pártatlan bírósághoz való joguk amiatt, mert a Választottbíróság előtt az ellenérdekű felet olyan ügyvédi iroda képviselte, amelynek tagja szerepel a Választottbíróság által közzétett névjegyzékben. A Q) cikk sérelme álláspontjuk szerint azért valósul meg, mert nemzetközi szerződések (az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 1948. december 10-én elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 10. Cikke, az Egyesült Nemzetek Közgyűlése XXI. ülésszakán, 1966. december 16-án elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 14. Cikk 1. pontja, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezmény 6. Cikk 1. pontja) alapján is biztosított a független és pártatlan bírósághoz, illetve a tisztességes eljáráshoz való jog, amelyet az ítéletek sértenek. Az indítványozók ezen túlmenően az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét azért is állították, mert a Kúria ítéletének indokolásában nem tért ki a Választottbíróság Eljárási Szabályzatának 13. § (3) bekezdésével kapcsolatos érvükre. E szerint ugyanis „[a] Választottbíróság által közzétett névjegyzékben szereplő választottbírók az ezen intézmény előtt folyó eljárásban jogi képviselőt nem láthatnak el”; az indítványozók álláspontja szerint ebből az következik, hogy annak az ügyvédi irodának, amelyben a névjegyzékben szereplő személy a tagja, más tagja sem járhat el jogi képviselőként a Választottbíróság előtt.
- [11] Az indítványozók az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdésében biztosított fogyasztói jogaik megsértését is állították amiatt, hogy a Kúria nem vette figyelembe azon érvelésüket, hogy az adásvételi szerződés megkötésekor fogyasztónak minősültek, így a választottbírósági kikötés – az Európai Bíróság C-168/05. számú ügyben meghozott ítéletére is tekintettel – tisztességtelen és érvénytelen. Ezen túlmenően az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való jogukat is sérti az, hogy a jogviszonyban a Kúria nem ismerte el őket fogyasztónak. Az indítványozók e körben hivatkoztak az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének a sérelmére is, ám ezt nem indokolták meg. Az indítványozók részletesen kifejtve érveltek amellett, hogy a 93/13/EGK irányelv és annak Európai Bíróság előtti értelmezése alapján miért minősülnek az adásvételi szerződés tekintetében fogyasztónak. Nézetük szerint azáltal, hogy a bíróságok nem vették figyelembe döntésük során az Európai Bíróság C-168/05. számú ügyben meghozott ítéletét, megsértették az Alaptörvény E) cikk (2) és (3) bekezdését, Q) cikk (2) és (3) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését és 28. cikkét. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelme amiatt is megvalósult, mert a bíróságok nem indokolták meg, miért hagyták figyelmen kívül az Európai Bíróság hivatkozott döntését.
- [12] Az indítványozók alkotmányjogi panaszukat később kiegészítették, csatolták az Európai Bíróság utóbb meghozott C-110/14. számú ítéletét annak további alátámasztására, hogy az adásvételi szerződés megkötése vonatkozásában – az Európai Bíróság gyakorlata szerint – őket fogyasztónak kell tekinteni.
- [13] Az indítványozók álláspontja szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével ellentétes a Legfelsőbb Bíróság BH2003.127. számú eseti döntésében kifejtett, és a Kúria ítéletében is hivatkozott megállapítás, mely szerint: „[a] Választottbíróságnak az a döntése, hogy a fél előterjesztett álláspontjának bizonyítására megjelölt bizonyítási indítványnak helyt ad-e vagy sem, nem tartozik az ügy előterjesztése lehetőségének fogalmi körébe. Annak elbírálása, hogy a fél által előterjesztett bizonyítási indítvány teljesítése szükséges-e az ügy érdemi eldöntéséhez, a Választottbíróság mérlegelési jogkörébe, az ügy érdemi elbírálásának körébe tartozó jogcselekmény,” melyet az állam bírósága nem bírálhat felül. Az indítványozók a BH2003.127. számú eseti döntésének megállapításait vitatva, annak alaptörvény-ellenességét állították. Nézetük szerint a bírósági ítéletek ugyanezen oknál fogva, valamint amiatt is sértik az Alaptörvény XXIV. cikk [helyesen XXVIII. cikk] (1) és (7) bekezdését, mert nem adták érdemi magyarázatát annak, hogy a Választottbíróság hogyan mérlegelte a bizonyítási indítványait.
- [14] Az indítványozók feltételesen, abban az esetben, ha a Fővárosi Törvényszék az érintett bírósági döntések végrehajtását nem függesztené fel, kérték, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 61. § (1) bekezdése alapján hívja fel a bíróságot a kifogásolt döntés végrehajtásának a felfüggesztésére. Az indítványozók 2016. február 17-én tájékoztatták az Alkotmánybíróságot arról, hogy a Fővárosi Ítéletábla helybenhagyta a Fővárosi Törvényszéknek azt a végzését, amely elutasította a jogerős bírósági ítélet és a választottbírósági ítélet végrehajtásának a felfüggesztését.

- [15] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt, melynek során az eljáró tanács vizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi – formai és tartalmi – feltételeknek. A testület megállapította, hogy az indítvány határidőben érkezett, az indítványozók érintettek tekinthetők és a rendelkezésükre álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítették.
- [16] A befogadhatóság további feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [17] 4.1. A választottbírói ítélet alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérő indítvánnyal kapcsolatban az Alkotmánybíróság utal arra a következetes gyakorlatára, mely szerint a választottbírói ítéletek felülvizsgálatára nincs hatásköre. „Az Alkotmánybíróság a 3118/2013. (VI. 4.) AB végzésében (Indokolás [6]) rámutatott arra, hogy az indítványozók a választottbírói ítéletével szerződési szabadságukkal élve, és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében megfogalmazott bírósághoz forduláshoz való jogukról, s ezzel együtt a (7) bekezdésben foglalt jogorvoslati jogukról lemondva az állami bíróságok előtt elvonták jogvitáik rendezését, s azokat magánbírói útra terelték [...]”.
Az Alkotmánybíróság a 3116/2015. (VII. 2.) AB végzésében rögzítette, hogy a következetes gyakorlata szerint a választottbírók nem tartoznak az állami bíróságok által alkotott igazságszolgáltatási szervezetrendszerbe. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy az Abtv. 25. §-a alkalmazásában nem lehet bírónak tekinteni a választottbírókat annak ellenére, hogy a [...] Vbt. 58. §-a szerint a választottbírói ítélet hatálya ugyanaz, mint a jogerős bírósági ítéleté, végrehajtására is a bírósági végrehajtásról szóló jogszabályok irányadók. Megjegyezte, hogy a választottbírói ítélet – mint a jogviták eldöntésére hivatott fórum – a Vbt. 3. § (1) bekezdése szerint csak mint a bíróság alternatívája jelenik meg. Ezért megállapította, hogy a választottbíróknak az Abtv. 25. §-a tekintetében hiányzik az indítványtételi jogosultsága. (Indokolás [9]–[12])
Az Abtv. 27. §-ban foglalt hatásköri szabály tárgya az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdése szerinti bírói döntés, vagyis az állami bíróságok által hozott döntés. Ebből az következik, hogy a választottbírói ítélet nem minősül az Abtv. 27. §-a szerint meghatározott bírói döntésnek, így az Alkotmánybíróságnak a választottbírói ítéletének vizsgálatára közvetlenül nincs hatásköre.” {3263/2015. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [15]–[17]}
- [18] Az Alkotmánybíróság a választottbírói ítéletet – hatáskörének hiánya miatt – jelen ügyben sem vizsgálhatja felül, így az indítvány e részében nem felel meg a befogadás feltételeinek.
- [19] Az Alkotmánybíróság ezt követően azt vizsgálta, hogy a Fővárosi Törvényszék, illetve a Kúria ítéletével kapcsolatos indítványi elemek alapján az alkotmányjogi panasz befogadható-e.
- [20] 4.2. Sem az Alaptörvény, sem az Abtv. nem biztosít külön hatáskört az Alkotmánybíróságnak arra, hogy a BH-ként közzétett bírósági eseti döntéseket alkotmányossági szempontból, általánosságban felülbírálja. Erre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság BH2003.127. számú eseti döntésének alaptörvény-ellenessége felülvizsgálatára az Alkotmánybíróságnak nincsen hatásköre.
- [21] 4.3. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése alapján az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia; az (1b) bekezdés e) pontja rendelkezik az indokolási kötelezettségről. Bár az indítványozók álláspontja szerint a megsemmisíteni kért bírói ítéletek az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével és a XXIV. cikk (1) bekezdésével is ellentétesek, azonban ezt az állításukat nem indokolták, alkotmányjogi érvekkel nem támasztották alá; ebben a részében az indítvány nem felel meg az Abtv.-ben foglalt követelménynek.
- [22] 4.4. Az Abtv. 27. § a) pontja alapján akkor lehet alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulni, „ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti”.
- [23] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése – önmagában, az indítványozók által hivatkozott tartalommal –, E) cikk (2) és (3) bekezdése, M) cikk (1) és (2) bekezdése és Q) cikk (2) és (3) bekezdése az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján nem tekinthető az indítványozók Alaptörvényben biztosított jogának, ezért ezekre alkotmányjogi panasz nem alapítható.
- [24] 4.5. A választottbírói eljárásnak és ítéletnek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése sérelmét állító, a Fővárosi Törvényszék illetve a Kúria által is elbírált indítvánnyal kapcsolatban az Alkotmánybíróság a kialakult gyakorlatából idézve az alábbiakat hangsúlyozza: „[a]z esetleges »tisztességtelen« választottbírói eljárás té-

nyének, vagy annak cáfolatának vizsgálata nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe. A választottbíróági eljárásokkal szembeni rendes bírósági eljárásban jogerős ítéletet hozó [...] Törvényszék, illetve a felülvizsgálati eljárásban a végső ítélettel döntő Kúria lett volna jogosult olyan eljárási szabálytalanságok megállapítására, amelyek a tisztességes eljárás sérelmének alkotmánybírósági megállapítását lehetővé tennék.” {3348/2012. (XI. 19.) AB végzés, Indokolás [13]} „Az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy gyakorlata értelmében a felek akkor, amikor Választottbíróság eljárását kötik ki, szerződési szabadságukkal élve lemondanak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében megfogalmazott bírósághoz forduláshoz való jogukról. Ez – a törvényi előírások következtében – azt is eredményezi, hogy nem élhetnek jogorvoslattal a választottbíróági döntéssel szemben {3118/2013. (VI. 4.) AB végzés, Indokolás [6]}. Elfogadják, hogy jogvitájukban nem állami szervek, nem az állami bíróságokra vonatkozó eljárási szabályok szerint lefolytatott eljárás keretében hoznak döntést, melyet csak kivételesen, korlátozott okok miatt lehet kifogás tárgyává tenni az állami bíróságok előtt. Ebbe beletartozik az is, hogy a felek általánosságban nem támadhatják, a bíróságok pedig nem vizsgálhatják a választottbíróság jogalkalmazását és jogértelmezését, a rendes bírói gyakorlattól való eltérését, csupán akkor, ha az a törvényben meghatározott, súlyos sérelmekhez vezet. Az Alkotmánybíróság arra is felhívja a figyelmet, hogy a jogszabályok értelmezése a bíróságok feladata, mely alkotmányossági kérdést csupán akkor vet fel, ha a normának a bíróság az Alaptörvény valamely rendelkezésébe ütköző tartalmat tulajdonít, s ennek megfelelően dönti el az előtte fekvő ügyet. Egyébként önmagában a jogértelmezési és jogalkalmazási tévedés nem eredményez alaptörvény-ellenességet.” {3240/2013. (XII. 21.) AB végzés, Indokolás [7]}

- [25] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék, illetve a Kúria nem találta megalapozottnak azokat, az indítványozók által felvetett kifogásokat, amelyek a választottbíróági eljárás „tisztességességét” kifogásolták.
- [26] Az Alkotmánybíróság ismételtén rámutat arra, hogy az Abtv. 29. §-ából következően a testület a bírói ítéleteket kizárólag alkotmányossági szempontból vizsgálhatja felül, törvényességi, jogértelmezési kérdések megítélése nem tartozik a hatáskörébe. Az Alkotmánybíróság gyakorlata következetes abban a tekintetben, hogy az erre irányuló indítványok befogadását visszautasítja, a következők miatt: „az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján a bírói döntéseket az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára már nem rendelkezik hatáskörrel {elsőként lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; [...]}. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; [...]}.” {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}
- [27] A jelen ügyben az indítványozók a megfelelő perbeli képvisellel, a törölt cégnévvel, az összeférhetlenséggel, az indítványozók fogyasztónak minősítésével, illetve a választottbíróági eljárásban előterjesztett bizonyítási indítványokkal kapcsolatos bírói döntések törvényességi és nem alkotmányossági felülvizsgálatát kérték; erre azonban – a fent kifejtettekből következően, az Abtv. 29. §-a alapján – nincs az Alkotmánybíróságnak hatásköre.
- [28] 4.6. Az indítványozók álláspontja szerint a bírósági ítéletek amiatt is sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, mert több, vitatott kérdésben nem tartalmaznak megfelelő indokolást.
- [29] Az Alkotmánybíróság megvizsgálta a Fővárosi Törvényszék illetve a Kúria indokolásának hiányaival kapcsolatos indítványozói érveket, illetve azt, hogy az állított hiányok érdemben befolyásolhatták-e a támadott döntéseket. A megfelelő indokolás hiányát az indítványozók öt, lényeginek tekinthető kérdésben állították: a másik fél képviselőjének megfelelőisége, a választottbíróági ítélet rendelkező részében szereplő törölt cégnév, a jogi képviselő összeférhetlensége, a fogyasztókénti elismerés megtagadása, illetve a bizonyítékok mérlegelésével kapcsolatos kérdésekben. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint „az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. [...] Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmá-

nyos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.” {Abh., Indokolás [34]} Azt is hangsúlyozta ugyanakkor az Alkotmánybíróság, hogy „az indokolt hatósági döntéshez való jog semmiképpen sem jelentheti azt, hogy az ügyben eljáró bíróságot a felek valamennyi érvelése tekintetében részletes indokolási kötelezettség terhelné”. {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [31]}

- [30] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bírósági ítéletek megfelelő indokolást tartalmaznak az indítványozók által felvetett lényegi kérdések tekintetében, így ezen indítványi elem alapján nem állapítható meg az indítvány befogadási feltételül meghatározott, bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés (Abtv. 29. §) fennállta [a másik fél képviselete vonatkozásában I. a Kúria ítéletének 11–12. oldala; a törölt cégnév tekintetében I. a Fővárosi Törvényszék ítéletének 8., a Kúria ítéletének 12. oldala; a jogi képviselő összeférhetetlenségének kérdésében I. a Fővárosi Törvényszék ítéletének 8., a Kúria ítéletének 12–13. oldala; a fogyasztókénti elismerés megtagadásáról I. a Kúria ítéletének 13–14. oldala; a bizonyítékok mérlegelésével kapcsolatos kérdésekben I. a Fővárosi Törvényszék ítéletének 6–7., a Kúria ítéletének 14. oldala].
- [31] Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1)–(2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései alapján eljárva, az Abtv. 27. §-ára, 29. §-ára, 52 § (1) és (1b) bekezdés e) pontjára, 56. § (3) bekezdésére, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a), f) és h) pontjára tekintettel – visszautasította.
- [32] Mivel az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította, az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti eljárásra sem került sor.

Budapest, 2016. május 23.

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/968/2015.

• • •